

Odrpto pismo ministru za šolstvo in šport in SVIZU

Pravico za vse!!!

Za enakopravnost staršev, učencev in učiteljev

(nekaj pobud Ministrstvu za šolstvo in SVIZU ob nenehnih dolgočasnih pogajanjih)

Včasih ko misli odtavajo v deželo, kjer je učitelj cenjen, spoštovan in poslušan, se zdrznem – predramim in zavem, da je to že nekoč bilo, pa sploh ne tako daleč, da pa bo morda minilo stoletje ali več, predno se ustavi ta samouničujoči pohod proti lastnemu narodu, ko smo zdravstvo razdelili med tistega za bogate in med tistega za revne, humanega človeka-svetovljana prevzgojili v zapravljivega potrošnika, šolstvo in učitelje pa postavili v vlogo predpražnika za blato, ki jo premore ta narod. Zato ni čudno, da se slovenski učitelj boji lastne sence (beri: številnih inšpekcij in advokatov, s katerimi pridejo starši na govorilne ure) in je prevzel vlogo osramočenega hlapca na sramotilnem stebru grehov lastnega naroda.

Sem eden »klenih« starokopitnih učiteljev, ki so mu že skoraj pozabljene »starinske« vrednote mnogo bližje od sedanjih, ki so v slogu filma »hitri in drzni«. Kaj vse mi je ob stresih v življenju načelo zdravje že v srednji letih. A večji del tega sem »pokasiral« na svojem delovnem mestu - učitelja v osnovni šoli.

Preživel sem kar nekaj inšpekcij, ki so se me lotile po lažnih prijavih in obtožbah staršev.

Se še spomnite, ko sem pisal o učencu, ki je na spletni strani šole zapisal takole: A bo kdo že zaklal tega Szomija, a ga moram sam? Ker smo s kolegi našli tudi IP računalnika od koder je sporočilo prišlo, smo mladostnika razkrili. Bilo je veliko velikih besed, pozivov k mojemu razumevanju dotičnega mladostnika in cela stvar je kljub intervenciji policije končala pod preprogo. Če ste mislili, da se je zato, ker ga ni doletela nobena kazen, za svoja dejanja vsaj malo pokesal, se pošteno motite.

Mladenič je odrasel in mi po polnoletnosti – čez pet let še večkrat zagrozil in obmetaval z vulgarnimi žaljivkami po facebooku in na drugih spletnih straneh in še enkrat več pozival po moji likvidaciji. Šele ko sem poklical njegovo mamo in zagrozil s tožbo, je z nadlegovanjem in grožnjami prenehal. Bojim se, da te zgodbe fant še ni zaključil, da me bo še dalje poniževal povsod, kjer bo lahko to počel brez posledic.

Leto po tem me je eden od očetov pričakal pred vrati učilnice in me odrinil, zatem pa dodal, da me bo že dobil zunaj šole in z mano obračunal. Njegov sinko je bil namreč kolovodja skupine petih učencev, ki so šestega (seveda po kilogramih precej lažjega od katerega koli od njih) redno nadlegovali, šli so tako daleč, da so mu glavo namakali v umivalnik in ga na ta način dušili. Izjave trpinčenega učenca niso zalegle, rezultat je bil 5 proti ena v korist nepridipravov, ki so dodali: ves čas sili v našo družbo »frajerjev«, mi pa ga nočemo.

Predlani sem na zahtevo staršev postal razrednik razreda, kjer je bilo nekaj problematičnih otrok. Saj veste, ob problemih, ki se začnejo v takih razredih pojavljati, se starši kaj hitro obrnejo na ravnatelja z zahtevo, da manj strogega razrednika zamenja za tistega, ki ima pri učencih in starših večjo avtoriteto. Seveda sem uspel marsikaj urediti v dobro staršev in otrok, le v svoje dobro ne, saj je eden od razjarjenih akterjev ob zagovoru svojega nepridiprava na govorilnih urah začel name vpiti, da otroka ne maram, obtožil me je ksenofobije: češ da ne maram Bosancev, da bom že dobil svoje, da mi bo že pokazal meni in moji družini. Njegove obtožbe sem na licu mesta zanikal, a njegovo vpitje in grožnje niso ponehale, še več, napotil se je proti meni – izzivalno s telesom. Ker sem začutil, da z mano hoče obračunati tudi fizično, sem mu povedal, da se na takšen način ne želim z njim pogovarjati, ga zaobšel in na hitro odprl vrata učilnice. Dodal sem še: za danes sva končala. To ga je še bolj vrglo iz tira in je začel kričati name tudi ob odhodu iz učilnice: **midva nisva končala, boš videl, kaj bom naredil tebi in tvojim**. Še enkrat več sem dodal, da sva za danes končala, a je ponovno začel tuliti name in mi groziti, da midva nisva še zdaleč končala in da bom že videl, da bo z mano že obračunal, ne tukaj, ampak nekje drugje. Njegove grožnje in vpitje med oddaljevanjem so slišali tudi starši, ki so bili v bližini. Dogodek sem prijavil policiji, kakšne so bile posledice za njega, ne vem, največ, kar ga je doletelo pa je plačilo položnice, po moji oceni okoli 250 EUR (če jo je plačal takoj). Jaz jih takoj dodam 250 EUR in še več zraven, če bo mene in mojo družino pustil pri miru.

Od tu bom z opisovanjem takšnih in drugačnih dogodkov, ki me žalostijo, prenehal, kljub temu, da bi vsebinsko podobne dogodke še eno uro lahko stresal iz rokava, učim namreč v bogati občini (in ne na vaški šoli), v mestu, kjer je standard družin in posledično tudi otrok precej visok.

Dragi minister, dragi SVIZ, popolnoma vseeno mi je, če mi plačo zmanjšate za 500 EUR ali jo zvišate za 1500. Zadnja leta se je »naš sindikat« boril za par centov gor, par centov dol, nikakor pa ne za ugled učiteljev, enakopravnost z drugimi zaposlenimi. Učitelji smo namreč na svojem delovnem mestu »v imenu dobre vzgoje« ena najbolj šikaniranih skupin, praktično brez prave zaščite pred nasiljem, ki ga nad nami izvajajo večinoma starši, deloma pa tudi otroci in za to pereče stanje sta najbolj odgovorna SVIZ in Ministrstvo za šolstvo in šport. Oboje zvedavo sprašujem:

Zakaj jaz kot učitelj nimam enakih pravic, enake zaščite kot starši s katerimi komuniciram in otroki, s katerimi se (tako uspešno) ukvarjam?

Zakaj sem v očeh družbe kot človek razvrednoten, mar zato, ker sem učitelj? Ali zato, ker s tem želi država iz mene narediti čim bolj pokornega državljana?

Upam si napisati kolikšna je in kje se suče moja neto plača z olajšavami na dva otroke: okoli 1500 EUR neto, z nazivom svetnik, v 43. plačilnem razredu in obvezo 25,5 šolskih ur (kar je 16% povečanega obsega dela).

Lepo prosim, mirno mi zmanjšajte plačo, da bo (na kar se vedno sklicujete) primerljiva s tisto v gospodarstvu, a potem zaščitite slovenskega učitelja pred nasiljem in pritiski, ki se nad njim izvajajo. V ta namen sem napisal nekaj pobud:

1. V kolikor pride anonimna prijava na nekorektno delo učitelja, se jo naj takoj ovrže. V kolikor pride prijava s priimkom in imenom prijavitelja (npr. staršev) se jo takoj obravnava. V kolikor učitelj dokaže, da so bile obtožbe lažne, potem naj postanejo kazensko odgovorni tudi prijavitelji (npr. starši) za lažno prijavo. Marsikateremu učitelju so namreč z lažno prijavo uničili življenje.
2. V kolikor pride do nasilja in groženj s strani staršev na sami šoli, dajte šolam – vodstvu šole, pooblastila, da lahko takšno obnašanje tudi kazensko prijavi. Do sedaj je namreč moral takšne prekrške staršev prijaviti učitelj sam. Če pa je hotel doseči še kaj več, pa so mu svetovali privatno tožbo.
3. V kolikor je inšpekcija posledica anonimne prijave naj se jo takoj obravnava če gre za nasilje učiteljev ali staršev (ali kogarkoli) nad otrokom.
4. Učitelju dovolite da govori naglas, četudi s tem želi ustvariti le red v razredu. Glas je orodje učitelja. Učitelji, ki zaradi strahu pred starši v razredu šepetajo niso uspešni učitelji.
5. Za grožnje in nasilje mladoletnih otrok smo krivi starši. Postopki ob takih dogodkih se vlečejo kot čreva, na koncu pa nihče ni kriv. Pospešite jih.
6. Kaznovanje otrok, da zamenjajo šolski okoliš, potem ko so v enem šolskem letu že dobili tri opomine je prava farsa. Če nobena šola noče sprejeti takšnega učenca, pač ostane tam, kjer je bil. Ministrstvo naj vsaki šoli predpiše, na katero (drugo) šolo bodo šli otroci v primeru, da prejmejo tri opomine.
7. Kazni – opomini otrokom se naj prenesejo v naslednjo šolsko leto, v kolikor ni bilo izboljšanj pri obnašanju otroka. Učiteljska konferenca, razrednik pa naj ima tudi možnost, da predlaga preklic kazni – opomina, v kolikor se obnašanje otroka izboljša. Preklic kazni naj imajo možnost predlagati tudi starši ali učenci, a o tem naj odloča učiteljski zbor.
8. Ministrstvo naj skupaj s predstavniki sindikata izdela kodeks o obnašanju staršev v času, ko so na šoli ali kakšni drugi ustanovi, ki »naše« otroke vzgaja.
9. SVIZ naj boljše obvešča javnost o našem delu. Večina staršev še dandanes misli, da imamo jeseni, ob novem letu, konec februarja in konec aprila dopust, ki nam ga je država podarila. TO NI RES!!! Učitelji moramo vse te proste dneve nadoknaditi z drugim delom – DOPRINOSOM, ki ni vedno v razredu, ampak je na tekmovanjih, nastopih, razstavah, dnevih dejavnosti... Naše nadure v šolah pridno štejejo in vam lahko rečem, da ima veliko učiteljev konec šolskega leta zajeten višek ur. A zaupam moje: 240 ur (30 delovnih dni)!!! Večina nas nikoli ne bo dobila plačila za te ure.

10. Nehajte krčiti delovna mesta v prosveti! To lahko vsakdo razume, da ni isto učiti maksimalno 30 ali maksimalno 28 otrok. Standard, ki smo ga za otroke imeli smo zaradi varčevalnih ukrepov odvzeli. Učitelj ki dela 27 šolskih ur, skupaj z interesnimi dejavnostmi in DSP-jem nad trideset šolskih ur je precej izčrpan človek iz tedna v teden. A nas morda država s tako obremenitvijo ne peha v prezgodnjo smrt po upokojitvi, da ji tedaj učitelji nismo v breme? Slednje retorično vprašanje je tudi statistično dokazano.
11. Število učencev, ki so dobili odločbo za DSP (dodatno strokovno pomoč) je naraslo kot Mura, Sava in Drava skupaj - med jesenskim deževjem. Nekaterim učencem zaradi teh odločb ni treba pisati, ampak mu je učitelj dolžan kopirati zapiske drugega učenca, vse račune lahko izvedejo z žepnim računalom, lahko v šoli pišejo na prenosnik... Seveda pri sto in ena omejitvah – učitelj težko takega učenca nauči minimalna učna znanja. Še več, kljub temu, da učitelji ob vlogah staršev za DSP redno napišemo mnenje, velikokrat celo smatramo, da učenec DSP-ja sploh ne potrebuje, da bi bile potrebne le manjše prilagoditve. S pridobivanjem odločbe nekateri starši otroka poskušajo le zaščititi pred življenjskimi napori-ga zaviti v vato, službe, ki te odločbe izdajajo pa priporočil učiteljev sploh ne upoštevajo, kot tudi ne kurikuluma predmetov, ki jih je država predpisala. NPR: v odločbi predpišejo, da otrok lahko dela s kalkulatorjem, a vemo, da se z njim seštevanja, odštevanja, množenja in deljenja števil ne bo naučil. Večkrat od ljudi, ki so odločbe za DSP podpisali slišimo: »Naše odločbe so nad zakonom«. Če je temu tako, kaj za vruga imamo za vse predmete v OŠ predpisana minimalna učna znanja.
- Vsekakor rešitev ni v tem, da toliko otrok zaradi DSP-ja naredimo odvisne od pomoči odraslih, ker jih s tem ne pripravljamo na samostojno življenje in samostojnost pri delu. Odločbe morajo biti izdane bolj skrbno, le tistim učencem, ki to zares potrebujejo in se mnenje kolektiva, ki te otroke uči MORA upoštevati. Odločbe - prilagoditve učencev morajo predpisana minimalna učna znanja upoštevati, ne pa jih povoziti.
12. Nazadnje, naredite moške in ženske enakovredne tako pri sprejemanju na delovna mesta (za zgled začnite v slovenskem parlamentu), kot pri plačah in izenačite moške in ženske pri upokojitveni dobi!
- Učiteljem dajem pobudo, da čim prej ustanovimo učiteljsko zbornico, ki bo dajala strokovne pobude in rešitve v šolstvu in vzgoji. Naš vodilni sindikat pa se naj začne boriti za enakopraven položaj učitelja v slovenski družbi, za pravo zaščito učitelja ob nasilju nad njim, ne pa za plus-minus nekaj centov.
- Nekoč smo namreč mi bili otroci, danes pa smo mi starši. Mar zato ker sem postal učitelj nisem človek in družba lahko ravna z mano kot z drugorazrednim državljanom?

Béla Szomi Kralj, učitelj